

PM 2017: RIV (Dnr 108-1386/2016)

Återinför blocköverskridande referensgrupp för skolplanering

Skrivelse av Lotta Edholm (L)

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Skrivelse av Lotta Edholm (L) ”Återinför blocköverskridande referensgrupp för skolplanering” anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Olle Burell anför följande.

Ärendet

Lotta Edholm (L) föreslår i en skrivelse till kommunstyrelsen att en blocköverskridande referensgrupp bestående av samtliga partier representerade i kommunstyrelsen inrättas för den vidare planeringen av skolutbyggnaden i Stockholm. Skrivelsen innehåller även förslag om att kommunstyrelsen ska inleda diskussioner med LO om att köpa Norra Latin i syfte att åter göra fastigheten till en gymnasieskola.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret menar att det arbete som sedan år 2014 bedrivs inom ramen för SAMS (samordnad skolplanering i Stockholm) med kommunstyrelsen som övergripande ansvarig nämnd, uppfyller de krav och behov som finns av samordning och långsiktighet.

Mina synpunkter

För majoriteten är det ett självklart mål att Stockholms stads elever ska ha möjlighet att studera på attraktiva kommunala gymnasieskolor. Antalet ungdomar i gymnasieåldern ökar med 34 procent fram till år 2024. Redan de närmaste årens växande elevkullar kommer att öka söktrycket till stadens gymnasieskolor avsevärt. För att kunna erbjuda utbildning och undvika en undanträngningseffekt av elever boende i Stockholms stad, som då får söka sig till gymnasieskolor i kranskommunerna, behövs fler gymnasieskolor i staden. Majoritetens mål är att en ökad andel av eleverna från Stockholms stad ska kunna såväl söka som beredas plats på en kommunal gymnasieskola i Stockholm. Det innebär att staden aktivt söker nya möjligheter för utbyggnad och nybyggnation av kommunala gymnasieskolor.

Arbetet med en samordnad skolplanering i Stockholm, SAMS, säkerställer att berörda aktörer i staden har en gemensam bild av hur skolförsörjningen ska säkras i takt med befolknings- och elevtillväxten. En motsvarande gemensam planering för gymnasiet har utformats under år 2016 och detta arbete ska ge staden ett bra planeringsunderlag för utbyggnaden av gymnasieskolan i takt med att elevkullarna växer. En arbetsgrupp inom SAMS har fått ett högprioriterat uppdrag att ta fram formerna för detta arbete.

I skrivelsen hänvisas till planeringsgrupp som initierades förra mandatperioden. SAMS-arbetet är, till skillnad från tidigare arbete med SPS (Skolplanering för ett växande Stockholm), ett löpande planeringsarbete med årliga revideringar. Dessutom redovisas planeringen årligen till kommunstyrelsens ekonomiutskott. Upplägget med SAMS är därför ett bättre tillvägagångssätt än det som föreslås i skrivelsen.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Skrivelse av Lotta Edholm (L) ”Återinför blocköverskridande referensgrupp för skolplanering” anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i promemorian.

Stockholm den 18 januari 2017

OLLE BURELL

Bilaga

Skrivelse (14/9) Återinför blocköverskridande referensgrupp för skolplanering

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet Lotta Edholm (L) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Föredragande borgarråds förslag till beslut avslås.
2. Därutöver anfördes följande.

Antalet barn och elever ökar kraftigt de kommande åren. Tillgången till bra förskolor och skolor med en god miljö för barnen och eleverna är viktigt för stockholmarna och har betydelse för Stockholms attraktivitet som stad att bo och arbeta i. Utbyggnadstakten av nya förskolor och skolor måste därför vara hög, samtidigt som staden även aktivt söker efter lämpliga lokaler att hyra eller köpa.

Det är därför oroväckande att majoriteten verkar anse att skolplanering idag fungerar utmärkt. Det är de nog relativt ensamma om. I stadsrevisionens rapport från december 2016 ”Lokalförsörjning skola och förskola”, konstateras att det brister i uppföljningen av samordningen mellan de av stadens nämnder och bolag som är involverade i grundskole- och förskoleplaneringen. Det håller vi med om. I fallet med Archimedes 1, i Mariehäll, och i fallet med Timotejen 17, 19 och 28, i Västberga, planeras tusentals nya bostäder utan att skolfrågan är löst. I det förra fallet gick det till och med så långt att utbildningsförvaltningen yrkade avslag på byggplanerna. Trots det drev majoriteten igenom ärendet.

För Liberalerna är det tydligt att det föreligger ett problem när det socialdemokratiska styret envist hävdar att vi inte har ett problem med bristande styrning av skolplaneringen trots

att det är uppenbart att vi har ett. Vi tvingas konstatera att bristen på ledarskap från den politiska majoriteten även på detta område är stort. Istället för att ta ansvar för skolplaneringen gömmer man sig bakom tjänstemännen. Det duger inte.

Ett steg i rätt riktning vore att istället lyssna på vårt förslag om att ånyo tillsätta en blocköverskridande referensgrupp, bestående av samtliga partier representerade i utbildningsnämnden, för den vidare planeringen av skolutbyggnaden i Stockholm. Därtill anser vi att stadsbyggnadsnämnden ska säkerställa att frågan om tillgång till förskolor, skolor, idrottsytor, äldreboenden och LSS-bostäder redovisas tydligt redan i start-PM för nya bostadsprojekt. Båda dessa förslag skulle göra skillnad och tillse att skolplaneringen, och andra viktiga samhällsfunktioner, aldrig glöms bort när staden utvecklas och växer.

Remissammanställning

Ärendet

Lotta Edholm (L) menar i en skrivelse att skolplaneringen för Stockholm är ett omfattande och viktigt arbete som fordrar långsiktighet. Vidare lyfter hon fram den situation som råder vid stadens gymnasieskolor som innebär att 120 Stockholms elever stod utan gymnasieplats efter reservantagning och terminsstart. Mot bakgrund av detta föreslår Lotta Edholm (L) att en ny, blocköverskridande referensgrupp ska inrättas och att staden identifierar möjliga blivande skolfastigheter.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 28 november 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholm växer, inflyttningen till staden är stor liksom ambitionerna i bostadsbyggandet. Stadsledningskontoret delar uppfattningen om att skolplaneringen i Stockholm är ett stort och viktigt arbete som kräver långsiktighet. I stadens budget 2017 fastställs att det är viktigt att klara av att ta emot stora årskullar och hitta väl fungerande lokallösningar i hela staden samt att staden ska sträva efter att placera förskolor och skolor så att elever med olika bakgrund möts. Detta utgör centrala förutsättningar i stadens strävan mot målet 1.1. Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor.

Samverkan mellan stadens förvaltningar stärks ytterligare och kommunstyrelsen har ett tydligt ansvar för styrning och samordning. I enlighet med kommunfullmäktiges budget 2016 har kommunstyrelsen det övergripande uppdraget att åstadkomma en effektiv samverkan mellan berörda parter gällande planeringen av skolutbyggnad liksom det övergripande ansvaret att leda arbetet med den samordnade skolplaneringen.

Sedan 2014 pågår arbetet med en samordnad grundskoleplanering i Stockholm, SAMS. Arbetet leds av en styrgrupp med representanter från utbildningsnämnden, exploateringsnämnden, idrottsnämnden, stadsbyggnadsnämnden samt Skolfastigheter i Stockholm AB, SISAB, med avdelningschefen för stadsledningskontorets stadsutvecklingsavdelning som ordförande. En arbetsgrupp med representanter från samma berörda nämnder har uppdragits att leda det operativa SAMS-arbetet. Till skillnad från tidigare arbete med SPS (Skolplanering för ett växande Stockholm) som slutredovisades i samband med utbildningsnämndens underlag för budget 2016, är SAMS ett löpande planeringsarbete med årliga revideringar vilket kontoret menar är positivt. Dessutom ska plane-ringen redovisas årligen till kommunstyrelsens ekonomiutskott och stadsledningskontoret ser av den anledningen inget behov av ytterligare styrning.

Planeringen för skolutbyggnad baseras på stadens officiella elev-antalsprognoser som levereras av Sweco en gång per år, och upp-daterade och aktuella prognossiffror är avgörande för framsynt skolplanering. Antalet bostäder i exploateringsprojekt förändras över tid, och rutinerna för löpande uppdateringar under året av de underlag som ligger till grund för stadens befolkningsprognos behöver stärkas. Ansvaret för detta ligger på stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden. Bostadsprojekten förändras och tidplaner förskjuts under året och för att stärka rutinen får därför utbildningsförvaltningen tillgång till månadsvisa utdrag ur exploateringskontorets register över planerat bostadsbyggande. I tidigt

skede när prognos saknas kan även budgetanvisningen om ett genomsnitt på 50 grundskoleelever per 100 bostäder tillämpas.

Styrgruppen för SAMS har identifierat ett behov att på motsvarande sätt som med grundskoleplanering arbeta med en gymnasie-planering. Gymnasieplaneringen har delvis andra förutsättningar än grundskoleplaneringen. Hänsyn måste tas till hela Stockholms län samt Bålsta kommun med anledning av den gemensamma gymnasieregionen. Arbetsgruppen har fått i uppdrag att ta fram formerna för detta arbete och stadsledningskontoret menar att det ska ha hög prioritet.

Behovet av skollokaler kommer inte att kunna lösas enbart genom nybyggnation och ombyggnation. En del av behovet kommer lösas genom fastighetsförvärv eller inhyrning. I arbetet med skol-planeringen blir därför dialogen med privata fastighetsägare av vikt. I samband med att SISAB i ökad omfattning förvärvar befintliga byggnader kommer dessa processer att utvecklas och bli tydligare. Huruvida Norra Latin, som skribenten föreslår, kan prövas för förvärv får utredas i detta löpande arbete.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att skrivelsen (14/9) om att återinföra blocköverskridande referensgrupp för skolplanering anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.